

Szerkesztői iroda:

Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:

Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizelési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyitlatter sora 15 kr.

A Német-állam ünnepe.

A hatalmas német birodalom fővárosa Berlin folyó hó 22-én ritka szép és nagyszerű ünnepélyességek színtere volt.

Ide sereglettek össze nemcsak a birodalom kiváló képviselői, hanem az európai államok trónörökösői, képviselői, hogy hódolatuk és szerencsekívánatuknak kifejezést adjanak azon alkalmából, hogy az agg császár Vilmos, habár roskatag testtel, de szellemi tehetségeinek élénkségeivel érthette meg születésének 90-ik évfordulóját.

Sőt nemcsak az európai udvarok képviselték magukat ezen valóban nagyszerű ünnepélyen, hanem részt vettek abban még a más világrészek hatalmas birodalmainak képviselői is, jelöl annak, hogy mennyire van Berlinre s ez időszert a világ leghatalmasabb uralkodójára Vilmos német császárra irányulva az összes civilizált államok figyelme.

Valóban bámulatos az a hatalom, melyre Vilmos császár kormányzása alatt a még imént nem nagy porosz királyság emelkedett. Éppen olyan bámulatos az a nemes önmérséklet, melyet a hatalmas német állam erejének érzetében tanúsít s az a szívós kitartás, melylyel a világ-béke fenntartására törekszik.

Hogy állam akkora hatalomnak birtokában, minő hatalommal a német birodalom jelenleg rendelkezik, oly szívós kitartással törekedjék a béke fenntartására, minő szívós kitartással Berlinben törekednek e célra, — ehez hasonló példát csak igen keveset mutat a történelem. És igen szép jellemvonása a Német-állam ez időszert kormányának, főleg pedig az agg császárnak, ki egész lényében irtózik a civilizáció ügyét véres hadjáratok által kockára tenni, fejlődésében mindenestre hátráltatni s millió meg millió családok békéjét, jólétét eldulni engedni.

Természetes tehát, hogy Európa népeit nem csupán a közönséges udvariasság, hanem a hála

érzete is vezeti, midőn a hódolat jelével veszik körül az őz uralkodót, ki hatalmának egész súlyát, tanácsadóinak összes ügyességét s tetterejét vetette a latba, hogy népének s világrészünknek a béke áldásait továbbra is biztosítsa.

Erre vallanak a német-olasz-osztrák-magyar szövetség megtörtént megkötéséről, közvetlen a jubileumot megelőzőleg, világgá boesított és sehonnán meg nem czáfolt hírek, melyek oly megnyugtatólag hatottak az aggodalmas kedélyekre, hogy most közvetlen háboruveszélytől senki sem tart.

Valóban nagy szerencse, hogy a világ ez időszert leghatalmasb uralkodója annyira csüng a béke ügyén s annak fenntartása érdekében, akkora tevékenységet fejt ki.

Az agg császárnak eme nemes jellemvonása, őszinte tiszteletet ébreszt a békés fejlődés útján előbbre haladni ohajtó nemzetek lelkében, melyekhez első sorban a magyar nemzet is tartozik. Mig állami érdekei veszélyeztetve nincsenek, addig a béke fennmaradását annyira talán egy nemzet sem ohajtja Európában, mint a magyar; és mert az agg német császárnak a béke fennmaradásának odaadó munkássát, fáradhatlan bajnokát ismerjük és tiszteljük, ez a körülmény arra indit, hogy mi is tisztelettel és rokonszenven elismeréssel hajoljunk meg a hatalmas fejedelmi aggastyán előtt, midőn Isten őt azon ritka szerencsében részesítette, hogy dicsőséges jelenetekben felette gazdag életének kilenczvenedik évét betölthette.

Ohajtjuk, hogy a német állam hatalmas császára, mint a béke elvének Európában a legelső és leghatalmasabb képviselője még számos éveket számlálhasson; tudva, hogy a tisztességes béke után esengő népek és nemzetek java s a civilizáció ügye biztosítva van, — mig ő és hatalmas tanácsadója, a nagy kancellár vezérlik föld-részünk politikáját.

Értesítés

az erdélyi gazdák VII. vándorgyűléséről és az azzal összekötendő termény-, állat- és iparkiallításról.

Az erdélyi gazdák 7-ik vándorgyűlése folyó 1887. évi október hó 15., 16., 17. és 18 ik napjain lesz Deesen megtartva, mely alkalomra a háza minden gyakorló gazdáját, mint általában a mezőgazdaságnak minden barátját tisztelettel meghívjuk.

Ezen vándorgyűléssel a szolnok-dobokamegyei gazdasági egyeslet által rendezett termény-, állat- és iparkiallítás van összekötve, melynek szabályzatát 7. alatt mellékeljük.

A vándorgyűlésen ugyan mindenki jelen lehet, de tanácskozásokban és kiküldetésekkben csak az vehet részt, ki folyó évi szeptember 11-től kezdve a felkért intéző bizottság pénztárnokától (Deésre Boros Ödön urnak címelve) két osztrák értékű forintért tagsági igazolványt vált, mely tagsággal a fenti jogok kivül még a következő előnyök vannak összekötve u. m.

1. Ezen igazolvány előmutatása mellett a vándorgyűlés tagjai a magyar államvasuton és a szamosválygyi vasuton a részökre kieszközleendő árkedezményvel foglalkozni utazni, mely annak idején külön, közhírré fog tétetni.

2. A vándorgyűlés tagja a terjedelmes részletes jegyzőkönyvet és netán más, a gyűlés és tárlatra vonatkozó nyomtatványt díjtalanul és bérmentve nyeri.

3. Az igazolvány előmutatása mellett, a tagok a tárlatokat díjtalanul látogathatják.

4. Igazolványt váltott tagok Dees város t. polgárainak szives ajánlata folytán, szállással foglalkoztatni.

Részletes beosztás.

Első nap, szombat, október 15. ike. Délután 3 óraker a vándorgyűlés megnyitása kiállítási bíráló bizottságok, valamint az intéző bizottság által kitűzött birtokok meglátogatására kiküldendő bizottságok megválasztása, a kitűzött kérdések tárgyalása.

Második nap, vasárnap, október 16. ike. Délélt 9 óraker a vándorgyűlés és kitűzött kérdések tárgyalásának folytatása.

Délélt 10 óraker az állatkiallítás megnyitása és testületi meglátogatása, ennek megtörténtével a termény- és iparkiallítások megnyitása és meglátogatása.

Harmadik nap, hétfő, október 17. ike. A látogató és bíráló bizottságok kirándulása és működése.

Negyedik nap, kedd, október 18. ike. Délélt 9

TÁRCZA.

Én Istenem!...

I.

Én Istenem! . . . e szép lány, e
Piros rózsá, rózsá hajnal.
Gyújtó villám, szép szírvány.
Egi szépség, földi angyal,
Edes való, tündérálom
A csillagos éjszakákon . . .
De boldoggá tenne engem! . . .

II.

Én Istenem! . . . e szép lány, e
Titkos szellő, arany felleg,
Liljomillat, bűvös lélek,
Boldogságot hozó szellem,
Harmat gyöngye, drága gyöngyszem,
Üdvösséget sugárzó szem . . .
De boldoggá tenne engem! . . .

Nem tudni azt, hogy mi körülöttünk
Van a nap, hold, föld, ég, a csillagok.
Feledni az élet kereszteit
S a fellettünk vibráló bánatot . . .
Csak szeretni forrón, magasztosan,
Mint menyország, — oly véges-végtelen —
Tudnánk-e mást, én edes angyalom,
A mikor te együttvagy én velem.

Marosi Pál.

A halál kútja.

— Ponté után, francziából fordította V. D. —

Tizenkét, vagy tizenöt kilométernyire Toulousetól, a Garonne jobb partján. Muret és a tanácsnokok régi városa között, ott áll egy őz torony, egyedüli maradványa egy kastélynak, mely a forradalom alatt rombolatott szét. Az uri lak elűnt, a park ma szőlőkerté s tengeri földdé változott, a kert hajdani fényéből pedig csak egy szökőkút maradt, a hol még egy jól megőrzött tengeri kagyló látható.

A vidék hajdonai ide járnak vizet meríteni a nyár heve alatt, mert ez a kút ámbár magaslaton fekszik, mégsem szárad ki sohasem. Azonkívül, a leányok s a legények természet feletti erőt tulajdonítanak ezen csodavíznek, ez maradandó hűséget biztosít a jegyben járók között.

Az egész vidéken egy történet jár szájról-szájra, melyet egyszerűségében ide iktatunk.

XV. Lajos uralkodásának végefelé, a toulousei jogtanodában járt, egy a tanárai által nagyon kedvelt ifju, kit a tanoda fényének tartottak. Faudouas György, a vidék legrégebb családjának ivadéka, mely tönkrejutott a nantesi rendelet visszavonása korszakában, — meg is érdemelte, kitaró szorgalma s főként tehetsége által a kiváló figyelmet, a melynek tárgyává lón.

Elvonultan élt, mivel társai kerültek; György protestáns volt a déli vidéken pedig a vallásos vitakozások mindig élénkebbek voltak, mint északon.

Az ifju és szép tanuló azonban mégsem élt oly elszigetelten, mint azt felőle feltehetnők. A Catelan család, mely a toulousei tanácsban nagy tisztességben állott,

szívesen fogadta a szegény száműzöttet; a hajdan hatalmas és gazdag Faudouas család egyik tagja, segített a Catelanok egyikén, anyagi zilált helyzetében, a halás utódok pedig gazdagon fizették vissza őszik tartozását.

Catelanak két gyermeke volt, egy fia és egy leánya. Péter, faragatlan, gondatlan, legtöbb idejét a falun tölté s egyedüli örömét a vadászatban találá. Irma a tizenhatodik évébe lépett, szép volt a szó teljes értelmében. György a leány tanítójává lett, oktatta őt mindenre, a mire csak akkoriban az uri kisasszonyokat oktatni kellett.

Igy telt el egy év, Irma jelenléte mintegy elkerülhetetlenül vált Györgyre nézve, ki nem akart, vagy nem is tudott számot adni a kimondhatatlan boldog érzelméről, a melyet érzett mindannyiszor, valahányszor csak látá a Catelan kisasszonyt.

Irma a tizenhetedik évébe lépett, midőn egy este így szólott Györgyhez:

— Holnap születésem napja, hoz ön számomra egy virágcsokrot?

— Igen Irma, hogy ha azt megengedi.

— De jól megválassza ám a virágokat, mert tudja meg, hogy értek ám a virágnyelvhez.

Másnap a családi ünnepély pompás volt, György lón az ünnepély hőse. Valóban, n gyönyörű szépnek itélé a virágcsokrot, az a kinek adva volt, a versek pedig, a melyeket irt ezen alkalomra, felnyiták a nyugalmazott tanácsosnak a szemét, a szerelmi vonzódást illetőleg, a melylyel az ifju viseltetett leánya iránt.

Catelan nagy lármát csapott, Györgynek kiadta az utat. Irma elájult.

Irma ájulási alótsága egy óránál tovább tartott és

órakor kirándulás Deesaknára, bányaünnepély megtekintése. Délután 2 órákor a vándorgyűlés zárulása, a kitűzött kérdések tárgyalásának befejezése, a látogató és bíráló bizottságok jelentéseinek előadása. Az ülés bezárta után az állatkiallítás jutalmak ünnepélyes kihirdetése és kiosztása.

Ötödik nap, szerda, október 19-én. Délután 2 órákor a báró Bánffy Dezső alapítvány kamataiból rendezendő kanca-esikő díjazás megtartása. Délután 3 órákor Fejérváry Károly alapítvány kamataiból 40 arany első díj kitűzése és szolnokdobokamegyei lakosok versenyzésével rendezendő ügétő verseny megtartása.

Ezek után hivatkozással az erdélyi gazdák vándorgyűlési alapszabályának 13. §-ára felkérjük a t. hatóságokat, egyletek és magánosokat, hogy a vándorgyűlésen tartani és tárgyalatni ohajtott szakelőadásokat, témákat, kérdéseket, vagy indítványokat készen kidolgozva és írásba foglalva legkésőbb folyó évi szeptember hó 10-ig az erdélyi gazdasági egylet titkári hivatalához eljuttatni szíveskedjenek, hogy azok a negy héttel megelőzőleg közzeendő részletet napirendbe felvethetők legyenek.

Kelt Kolozsvárt és Deesen, 1887. márczius 17.

Az erdélyi gazdasági egylet nevében:

Gamauf Vilmos, s. k. Szabó József, s. k.
kir. tanácsos, egyleti titkár. egyleti alelnök.

A szolnokdobokai gazdasági egylet nevében:

Br. Bánffy Dezső, s. k.
tőspán, mint kiállítási és vándorgyűlési dicső intéző bizottságának elnöke.

Szemmáry József, s. k.
titkár.

LEVELEZÉS.

Sárd, 1887. márczius 22.

Motto: Pietas fundamentum est omnium virtutum. Cicero.

Valahányszor egy-egy hazafias s e mellett kegyeletes ténny látok polgártársaim által felkaroltatni, mindannyiszor örömmel fogok tollat kezembe, azt e becses lapok olvasóinak tudomására hozni. Ilyet van szerencsém ez alkalommal is közölni. Ugyanis:

A Magyarigeben 1848-ban ártatlanul legyilkoltak porai felett sokszor kizöldült a pást és ismét elszáradt s mar-már a sirdomb a sima földdel lett egyenlővé, úgy hogy egy későbbi emberöltőnek nagy nehezen lehetne felhalálni azt a helyet, hol az áldozatok nyugosznak örök álmukat, mert semmi jel nem mutatja, hogy ott is a féltrevezett nép-szenvedély áldozatai pihennek.

De hála az égnek, még alkalmas időben állottak elé férfiak, kik felfogva a kor és történelem intő szavát, az áldozatok nyugó helyét a feledékenység mindent beborító fátyolától megmenteni igyekeznek s azt egy emlékkövel kívánják ellátni. — E tárgyban tartott Magyarigeben folyó hó 20-án népes értekezlet a minden szépért, jóért és nemzeti ügyért lelkesülő és működő járási orvos Lakácsfy Viktor felhívására. — A szép számmal megjelent polgáregyület Nagy Károly ref. lelkész gyönyörű beszédben előadván az összejevetel célját, — egy szívvel lélekkel kimondott, hogy azt a helyet gondozásba venni és emlékkövel ellátni hazafias és kegyeletes

a midőn összeszezedte lelki erejét, a legelső szava is ez volt:

— Hol van György?

Az ájulás után heves láz lepte meg és oly veszélyes jelleget öltött, hogy gyorsan el kellett hivatni Toulouse leghirnevesebb orvosát, Brun orvost.

Az orvos protestáns lévén Faudouas Györgyöt jól ismerte; hanem nem tudta a Catelan családdal való viszonyát. Azon volt, hogy csilapítsa, ha csak egy percze is a szegény Irma baját. Szenvedése másnap még komolyabb jelleget öltött.

— Catelan ur, — szóla Brun orvos, — a kisaszszonyuk jobban létere, egy komoly akadály forog fenn, a melyet azonnal elhárítanunk kell.

— Azt hiszi orvos ur?

— Egy perc sinez elveszteni való.

A család kénytelen volt bevallani az orvos előtt mindent, a mi történt.

— Faudouas György, — szóla — ismerem . . . a régi Languedoc családnak egyik ivadéka.

— Mit mond ön orvos ur?

— Bizony a Catelan kisaszszonyuk nem lenne mit szegyelnie, ha Faudouasnének szólítanák.

— Ugyan mit gondol orvos ur, — szól egy vén néne, — hiszen Irmáknak több, mint negyven ezer frank évi jövedelme van.

— Annál jobb asszonyom, férjét fogja gazdagítani, a ki a délvidek egyik szép nevével ajándékozta meg cserébe, mely egész a kereszties háboruig felvihető, mint a Raymond grófoké.

— Brun ur, — szóla a nyugalmazott tanácsos tti-

kötelessége legközelebről az igoni és hegyaljai magyarságnak. Es hogy az ige könnyebben vállalják testé, a következő derék férfiakból s lelkes hazafiakból álló emlékköbizottság választott: elnök Lukácsfy Viktor, alelnök Konez Albert, jegyző Nagy Antal, pénztárnok Nagy Károly, bizottsági tagok id. Demeter Sámuel, Köblös Miklós, Kopperdák József, Körösi Sándor, Ludvig János, Molnár Lajos, Sántha János r. kath. lelkész, Sipos Elek, Szöke Mihály, Szöcs Lajos, Feuchman Gusztáv és Virágháti Albert.

Ezzel az értekezlet végét érte, azzal a buzgó ohaj-tással, hogy vajha mielőbb megvalósulna a szent és kegyeletes ezél; mit hiszünk is — ismerve a választott ügybuzgóságát s az elnökül választott Lukácsfy Viktor járás-orvos ez ügyben már eddig is kifejtett szép eredményű aktivitását.

Onodi Veress Sándor,
ref. pap.

CSARNOK.

A mi életünk.

Az bizony nem valami nagyszerű!
Értem a „szegény embereket“.

Mikor az ember azzal fekszik, arra ébred, hogy a sors holnap minő nyomorral lepi meg, mikor az élet apró örömeit esafékony képek háttérbe szorítják, mikor az egyedül igazán szerető szív: eszményképét néma szoborban találja fel s elhagyva a rideg való letaposott ösvényét — ember nem járta, bün nem érintette utakat akar követni!

S az ábrándozó lelket — a valóság — lelőki a földre s mindennapi szükség összetöri fennkölt, eszményített álmoképeit.

S mit tegyünk az ellen mi: gyarló urai e földnek?

Te, ki elvesztett gyermekedet siratod; találsz-e vigasztalást környezeted hazug könnyei s vigasztaló szaváidban?

Te, ki elhunyt kedvesedet siratod; megnyugszol-e a bölcs rideg szaván, „ő neki el kelle mulnia“

Nem, nem és százszor, ezerszer is nem!

A meghalt lény eltávozik mellőled, de emléke ott marad szived körül s a szerint tép, vagy hizeleg, mint életében tette s mint életében te érdemelted volna tőle.

Szomorú nagyon szomorú sorsunk van nekünk! Szívünket epedő fájdalom, lelkünket fájo emlékek serege, testünket a mindennapi nyomor és szenvedés hordái tópi, marczangolják színtelenül.

S e kinok között lelkünk és szívünk segélykiáltását meg nem hallja senki, senki s az elfárasztott lélek, mint nyári zivatarban a sudar nyír — önterhe alatt megtörik.

S ekkor jön a temetkezés . . .

A néma éjjeleken sírok nyílnak fel: apák, anyák, nagypapák és testvérek hívó szözata süviti keresztül a temetői lég esendjét — s a létet megunt test jobb hazába száll . . .

S képe egy nyomorult életnek, itt legszebb, legmegragadóbb, legmagasztosabb!

Meghat minket a közös fájdalom emléke, szívünket mélyebb érzésre, erősebb dobogásra készíti „mementó

relmetlenkedve, — én leányom gyógykezelésére hirtam meg önt s nem arra, hogy őt kiházassítsa.

— Catelan ur, — viszonzá az orvos, — őt, vagy hat óra van az elhatározásra, ha György ma este nem jön el az ön leánya vigasztalásra, úgy holnapra a halállal lép frigyre.

— Jöjjön, jöjjön! — szóla Catelanné, — fiaimul fogadom őt, csak Irmám legyen megmentve!

— Asszonyom, — tevő hozzá a nyugalmazott tanácsos . . .

— Uram, én anya vagyok s parancsolok.

— Parancsoljon, — folytató Catelan a fájdalomtól leveretten s az anya zokogó szavai által legyőzöttén.

— Egy félóra alatt ide hozom Györgyöt, — szóla az orvos. — Az orvoság itt nem használ semmit, hanem a szerelem gyógyhatással bír.

Valóban Brun orvos el is küldött mindenüvé Faudouas György után, meg is találták egyik barátjánál a Saint-Cyprien külvárosban. Eleintén vonakodott, hanem az orvos érvelései legyőzték önféjűségét; remegve lépett be a Catelan palotába, akaratlanul engedett azon titkos sejtlemnek, mely minket néha sorsunk felő vezérel.

Az, a mit Brun orvos előre látott, valósult. Másnapra a beteg nyugodtabb lón és pár nap elteltével a kertben sétálhatott György karjára támaszkodva.

— Kedvesem, — szóla — most szivedet kemény próbára teszem.

— Szólj Irma, hiszen egész életem a tied.

— Nagy áldozatot kívánok tőled.

— Mitféle áldozatot?

— Te protestáns vagy ugy-e?

mori“ mély értelmű szözata s a kikisért hallottat szemünk — akaratunk ellenére is — megkönyezi.

Es ezek a könnyek legnagyobb halotti pompát s olyan adót képeznek, melyet ha halottunk kiérdemelt — a szeretet adójának nevezhetünk.

Lerőjja ezt mindenki embertársa iránt, ha vele tartozik.

Ilyen a mi életünk!

Emmanuel Gyöző.

Társadalmi irányelvek.

— Irta Németh Sándor. —

(Folytatás.)

II. F i a i n k .

Mikor leányainkról szóltam társadalmi tekintetben, a helytelen elv gyakorlásának feltűntetésében, mintegy társadalmi betegségre mutattam reá; hogy positiv elvet nem mondtam a helytelen elv elhárítása végett, hanem csak a bajt tüntettem fel, az onnan van, hogy az ilyen feltűntetés mellett komolyan gondolkozó társadalom könnyen kitalálja a helyes utat, melyen haladni kellene.

Most fiainkról kell szólnak.

Természetesen az intelligens társadalmi rétegek fiairól. — Már megmondottuk és látható is, hogy a férfi munkaképessége a társadalmi létért nagyon igénybe van véve. — Ez nem is visszaretentő, hanem büszkesége a férfinak.

Azonban ki kell mondanunk, hogy fiaink sok tekintetben nem annak az életnek nevelkednek, a melyben élniök kell, nem a kötelességnek, nem a komolyságnak, melyre hivatva vannak. Pedig erre is hosszas gyakorlás, helyes nevelés szükséges.

Hogy leányainknál a társadalmi ténykedés nem nyilvánul oly nagy mértékben, mint fiainknál, az onnan van, hogy azok működési köre a családban van. S így, ha nem gyakorolják annyira magokat a társadalom a nyilvános közélet színpadán, nem is érzik meg mindig a súlyos eredményét.

De fiainknál ez másképpen van. Ők a fő-főtényezők mostani társadalmi életünkben s mégis meennyire hajlanak azok is a leányok által majmolt piperközködéshez, mi pedig a munkakedvet esőkentti, a munkaerőt nem fejlesztii.

Ez nem a külső, iskolai nevelésnek az eredménye, hanem a belsőnek, a házának és itt is az anyának, mert az anya az ő szeretetét az által akarja kimutatni, ha gyermekét majom módjára elkényezteti.

Félnék fiaink a munkától, mert verőkké vált a kényelemszeretet. Meg is boszulja ez magát, mert a nagy kétségbeesések és az ezekből eredő öngyilkosságnak mindmind ezek az eredményei.

Nagy betegsége mai társadalmunknak, hogy fiaink nagy része a kereskedelmi és iparos pályától visszaretenten s ezért mindenki tudományos pályán akar élni; de alapos munkát kívánó tanulás nélkül.

Innen van a felszíneskedés a tudományos pályákon. Mert csak ott vannak fiaink, de az elejökbe kiszabott munkát nem végzik. — részint nem akarják a sok idő öltés miatt, vagy nem tehetik tehetetlenségök miatt.

Megjegyzem, hogy itt a felsőbb tanképzetségről szölok, mivel az alsóbb fokozatokat még valahogy átépik fiaink, de aztán mikor önjerejökre vannak bízva, akkor látják, hogy bizony nagyon keveset tettek elnöjük fejleszt-

— Igen Irma, őseim vallásában neveltettem.

— En katolikus vagyok.

— Azt akarod Irma, hogy lemondjak őseim hitéről?

— Igen György, azt akarom és te le is fogsz mondani . . . Nem akarod, hogy meghaljak.

Faudouas leült egy padra, fejét kezei közé rejté és néhány pillanatig meg sem mozdult. Irma, mellé térdelt s fejét György karjára hajta.

— Mit csinálz Irma? — kiáltá emez a legszivszagattóbb szorongások között.

— György, kérem Istenet, hogy térítsen meg!

— Irma, — válaszoló György, — kelj fel és tekints reám . . . Őseim árnysaira gondoltam a börtönök fenekén, vagy a száműzetésben . . . Bocsanatukért esdtem gyöngeségem miatt és ők megbocsátottak. Látták, hogy te oly szép, oly nemeslelkű, oly önfeláldozó vagy . . .

— Tehát, György . . .

— Katholikussá leszek, minthogy e feltétel alatt lehetsz csak, Faudouasné.

— Oh, köszönöm György, köszönöm! — szóla Irma, ki egészen felüdült, gyorsan sietett hírül vinni e boldogító hirt anyjának.

A György áttérése egy pár napig nagy esemény volt Toulouseban; három hónapra azután a lemondási szertartás számos hallgatóság előtt ment végbe a Saint-Etienne székesegyházban; azután következett az összekelés; a mézee hónapokat az ifju házaspár a faudouasi lakban töltötte.

(Vége következik.)

tesére. — S

haladni nem

Ugy v

ismét társad

Egy m

hamar nagy

lett emberek

gyermeket m

igy majom

tekintetben

Ez a nagy

annyi bukás

A könnyelm

megfontolá

is ezt tesz

S jaj

ki ilyen ap

boszulja me

a nyomorba

Hány

miknek?

Minda

fiainkkal az

nek a módj

A mu

egymás irát

tatunk. Me

valóuk van

Az ok

ményezi, h

másfelől ak

gátat vet a

ügyességre

a helyes m

társadalom

giak akar

Csak

munkaképte

Innen jó a

szellemi m

ellen való

Hány

nemes tehe

fejlődésében

nem látunk

Van

játszik társ

állítás, ne

már erről,

mondunk.

Pedi

Az e

szeretni, t

Egye

századunk

Es mégis

az ő itélet

Jegy

szor előité

fog mindj

megesik.

De

az követke

meglehet,

miből azté

módja van

nézni s a

előítélete

önérzetén

Mer

sértett ön

tettem, va

sem lehet

A n

lehet neve

A f

előítéletes

A tetteleg

önérzet é

Kon

tóztatást

erre kell,

egészsége

egyházm

rendkívül

kezdődöl

visitatio

alkalmu

szelni fo

K e m é

hátk-rül

észen a

lására. — S így mondják aztán, hogy protekció nélkül haladni nem lehet.

Ugy van, mert ma a protekció állandó betegsége ismét társadalmunknak.

Egy másik társadalmi betegség, hogy fiaink igen hamar nagyokká akarják magokat tenni, azaz, hogy megléte embereké. — Ez is megboszulja magát. — A gyermeket már korán bevisszük a nagyok társaságába s így majomná lesz, persze öntudatlanul s erejét minden tekintetben úgy akarja kimutatni, mint megléte ember. Ez a nagyolás szorosán könnyműséggel jár, mely annyi bukásnak és öngyilkosságnak, csalódásnak az oka. A könnyműség nem engedi komoly gondolkodásra és megfontolásra jutni az ifjút s így aztán a családi életben is ezt teszi az olyan.

S jaj annak az anyának és jaj annak a családnak, ki ilyen apával dicsekszik, ki a sors csapásáért azzal boszulja meg, hogy életének véget vet s családja marad a nyomorban, melynek nem ő az oka.

Hány példáját nem olvassuk ma az ilyeneknek?

Mindaddig úgy lesz ez, míg meg nem ismertjük fiainkkal az élet célját, a társadalmi helyes ténykedésnek a módját.

A munka komoly teljesítésére, önmegtartóztatásra, egymás iránt való tiszteletre kell figyelmeltetnünk és szoktatnunk. Mert bizony e tekintetben még sok kívánnivaló van fiainktól.

Az okatlan fennhéjás, melyet mutatnak az eredménye, hogy senkit sem látnak magukon kívül, mi másfélől akadály a közéleti társadalmi érintkezésnek, mi gátat vet a társadalom helyes fejlődésé elé. — A testi ügyességre törekednek fiaink; csak az a baj, hogy annak a helyes módjáról megfeledkeznek, minek oka szintén a társadalom hibájában rejlik, mert igen hamar nagyvilági akarunk lenni.

Csak a szellemi fejlődésben maradunk kicsinyek és munkaképtelenek, habár ezt külsőleg nem mutatjuk is. Innen jó az irigység uralma; mert látják, hogy társaik szellemi munkásságban tultesznek rajtuk, miből az egymás ellen való ólálkodás és torzalkodás lesz.

Hány meg hány irigyeit nem tudnók felmutatni a nemes tehetség szerény kifejtésének s viszont a tehetség fejlődésében hány meg hány elbizakodott, önhitt pávát nem látunk!

Van még egy, a mely igen nevezetes szerepet játszik társadalmi életünkben. Ez a nemes önértet visszahívása, nemes párbaj alakjában. — Sokat és sokan irtak már erről, így ezt nem fejtegetjük itt. De annyit mégis mondunk, hogy öröklök fiaink a társadalomtól.

Pedig milyen helytelen és tévesztett elv! Az elvesztett, nagy, nemes önértet karddal visszazserezni, minő ideális és humánus önértet?

Egyezik-e az emberi nemes érzülettel, egyezik-e szavadunk humánus szellemével? — Ugy-e, hogy nem? És mégis követjük! Miért, mert a társadalom követeli; az ő ítélete.

Jegyezzük meg azonban, hogy a társadalom sokszor előítéleteket táplál s ezért még a helyes logika nem fog mindjárt tettelegességre menni. Azonban ez sokszor megcsúszik.

De a miért engem valaki megsért, még ebből nem az következik, hogy már okvetlenül hibás vagyok, mit meglehet, hogy a társadalom előítélete által is erősít. — Miből aztán még nem kell kardra menni. Hiszen annyi módja van a nemes előítételnek, hogy csak meg kell nézni s azonnal rákád az ember, miben a társadalom előítélete is meg fog semmisülni velünk szemben. — És önértetünk is nemes és nyugodt.

Mert ugyan miféle nyugodtság lehet ott, hol a megsértett önértet helyreállításáért kezét, vagy orrát megsértetem, vagy éppen megcsontítottam? Bizony ott semmi sem lehet.

A nemes önértet nem karddal, hanem önértettel lehet nevelni.

A feltételes társadalom ítélete sokszor okatlan és előítéletes s így azt nem kell mindig tekintetbe venni. A tettelegesség nem adta, de nem is fogja visszadni az önértet épségét.

Komoly gondolkodást, komoly törekvést, önmegtartóztatást ezeket kell, hogy szemügyre vegyék az apák s erre kell, hogy szoktassák fiaikat, ha azt akarják, hogy egészséges társadalmat alkossanak fiaik.

VEGYES HIREK.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A nagyenyedi ref. egyházmegye képviselőtársaságának március hó 31-én rendkívüli gyűlése leend Felvinczen délelőtt 9 órakor kezdődőleg, mely gyűlés egyik kiváló tárgya: a canonica visitatio reformja tárgyában véleményadás. — Ugyanez alkalommal a házassági törvény szerkesztéséről foglalkoztak.

— **Egyházközségi rendkívüli közgyűlés.** Bárány Károly Gábor önkormányzatának, mint az erdélyi ref. egyházközség legidősebb főgondnoka, a múlt 1886-ik év őszén alkalmas időben meg nem tarthatott rendkívüli

közgyűlést folyó évi április 28-ik és következő napjaira hívta egybe Kolozsvárra. Ezen rendkívüli egyházközségi közgyűlés legfőbb tárgya: a canonica visitatio reformjának keresztül vitele, életbeléptetése és a codificatio munkájának a maga egészében való végrehajtása.

— **Abrudbányán** a képviselői választásra való előkészület folytonosan tart. Kihát ez minden tőrre, legyen az társadalmi, egyleti, vagy városi képviselői; holott az ily fellegás már nagyon is túl haladott álláspontra a legtöbb helyen, hol a politikai nézet nyilvánítását nem szokták már irányadónak venni ott, hol a közös közreműködésre egyéb tőrre oly nagy szükség van. Már Verespatak, Abrudbányának képviselői választásában társa, helyesebben gondolkodik és csak akkor tesz, a mikor eljött a tevékenység ideje. Így látván, hogy a sok szóbeszéd folytán már azt se tudja némelyik, hogy mire határozza el magát, — az abrudbányai V. i. s. i. párttal egyesülten nyilatkozatot irt alá, melyben kijelentve derék képviselőjükhöz való ragaszkodásukat, — öt jövőre is képviselőjükhöz hajlandó megválasztani. — Eljének!

— **A képviselőház** házszabályainak revisiója élénk tárgyalások tárgyát képezi az erre kiküldött bizottság gyűléseiben. E bizottságnak előadja dr. Dárday Sándor képviselőnk, ki fáradhatlan munkássággal szedte össze az anyagot a végből, hogy a bizottság magát kellően tájékozva viszonyainknak legjobban megfelelő javaslatot készíthessen.

— **Főispáni beiktatás.** A szomszéd Torda-aranyos-megye közkezdveltségben álló fiatal főispánját gr. Bethlen Gézát e hó 28-án fogják hivatalába ünnepélyesen beiktatni. Az új főispán, mint közéletünk egyik kiváló tehetségű s nagy szorgalmu harcosa s a Bethlen-főiskolának egyik ügybuzgó főgondnoka ezen új állásban is kiváló szerepre van hivatva, kinevezetése s beiktatása alkalmából a legmelegebben üdvözlöjük.

— **Alvinczen** üdvös mozgalom indult meg, melynek célja a jól berendezett népiskola mellé óvodát rendezni be. Teleki József főszolgabíró, ki az ottani értelmiség buzgó támogatása mellett a mozgalmat megindította, már kérelmezett is a közoktatásügyi miniszternél, hogy az iskolaadó egy részét engedje az óvoda céljaira felhasználni. Ugyanott tervbe van véve, hogy az újonnan beállított sétátérre kaszinó helyiséget s fedett tánczterület építsenek. Kellő buzgalom s egyetértés mellett szerényebb eszközökkel is szép eredményeket lehet elérni, mint ezt Marosújvár és Alvincz példája bizonyítja. Más kisebb városok is utánozhatnak a szép példát!

— **Rendőr-fogalmazó választás.** Benedek Gábor megyei pénztári ellenőrré választottván, megüritt rendőr-fogalmazói állásának betöltése végett a városi képviselői folyó hó 28-án van összehívva. Mint jelöltek Köblös Dezsőt és Szócs Sándort hallottuk említetteti.

— **Az őszi vetések,** különösen a koraiak és alantassab helyeken fekvők nagyon meggyérültek. Fonnyadtan s elszigorodottan néznek ki. A későbbi vetettek jobban teleltek eleven zöldek s vigan virítanak. — Kissé több meleg s egy csendes eső nagyon jó fogna.

— **Nekrológ.** Weksler Ferencz szép tehetségű szorgalmas fiatal kereskedő e hó 23-án 29 éves korában hosszas betegeskedés után jobb létre szenderült. Nőt s kis gyermeket hagyott hátra. Az összes lakosság őszinte részvétele kísérte örök nyugalomra. — Ifj. Dézsai Samu elné, Szócs Károlyné e hó 23-án 20 éves korában tüdőbajban meghalt. Nehaj Benda János aranyművesnek volt fogadott leánya, ki végrendeletileg gondoskodott a másodsorú is árvaságra jutott leányka tisztességes neveltetéséről. Népes közönség kísérte a korán sirba hanyatott fiatal nőt örök nyugalomra. — Béke poraikra!

— **Szállítások a m. kir. esendőrség számára.** A m. kir. esendőrség 1888. 1889. és 1890. évi ruházati és szerelvényi kellek fedezése ajánlatok útján fog biztosítani és kizárólag hazai gyártmányokkal fedeztetni. A szállítás kiterjed szegély, zubbony, köpeny és nadrág posztóra bélésvaszon; ingek, gatyák, zsebkendők, lepedők, párnahéjak, tölgygyapjú ingek és gatyák, szalmazsákok, takarók, párnák, sapkák, sujtások, különféle szíjgyártó áruk, kesztyűk, csizmák, fejbőr, talp, nyergekre stb. A tárgyak két részletben minden évi február és augusztus hó végétől b. szolgálatandók. A minták minden esendőrközlési parancsnokság törzsalomáson tekinthetők meg. A bánatpénz 5%-ot tesz. Írásbeli ajánlatok bepecsételve a bánatpénzzel folyó évi június 15-én 10 óráig a m. kir. esendőrközlési parancsnokságnál (Budapest. VII. kerület. királyutca. 69.) benyújtandók. A bővebb szállítási feltételek a nevezett parancsnokság helyiségeiben megtekinthetők.

— **Szerkesztői izenet.** A g y k a n i z s a. — A mint fogalmazva van, úgy küldje be dolgozatát. A „rajz” nehéz feladat s jó „rajzolóknak” kell lenni, ha kielégítő akarunk adni.

KÖZGAZDASÁG.

A terméketlen fák javítása.

A terméketlen fák javításának, vagyis termékenyítő tételének első és legtermészetesebb módja, a hosszú, vagyis a gyümölcsre való metszés, melynek a gyümölcs-ágakat mind megkíméljük s a mellék- és vezé-ágakat ki-

metszük. Az alvó rügy fölött metszéseket eszközölünk, vagy alatta is lehet három hossz-metszést tenni, hogy ezek lehetőleg gyümölcsvesztesékké fejlődjenek ki. Nyáron az igen erősen növe hajtásokat visszaesípjük. Forró nyári napok alkonyatán a fákat megfeszítjük és megöntözzük. Egyes igen erősen növe sorok a redélyfáknál vízszintes irányba helyeztetnek, hogy a fahajtás gyengüljön s a nedv a gyümölcshajtást táplálja. Eppen így kell a redélyfáknál a nagyon merőlegesen növe hajtásoknak is vízszintes irányt adni, mert ebben a helyzetben rügyei inkább fejlődnek ki virágrügyekké. Igen jó eljárás, kivált magas törzsű fáknál a koronának kitisztítása és ritkítása, a mit augusztus közepe előtt végezhetni, vagyis akkor, midőn a metszés után már nem várhatni. Ez az idő a gyümölcsfák termékenysége nézve igen fontos, mert virágrügyek augusztustól októberig képződnek, mihez azonban szükséges, hogy a nap a korona belsejébe hathasson, mert nap nélkül termékenységről szó sem lehet.

Ha e javítási célok alkalmazása mellett sem fakadnának gyümölcshajtások, úgy a fát egy évig pihenni hagyjuk s csak éppen, hogy nyáron kiti-zitjuk, a minek gyakran igen jó eredménye van. Egyidejűleg a vénebb terméketlen fák az ifjítást alkalmazzuk, a mi az egész fának erős visszametszéséből áll, minek következtében a fa új növények indul. A virágzás alatt való metszés és érvágás is mérsékli a fahajtások fejlődését s mozdítja elő a fa termékenységet, de ezt csak a maggyümölcsű fáknál szabad alkalmazni.

Erőszakos eljárást, mint a gyökerek levágását, gyűrűzést, a kéreg erős levakarását stb. mellőzni kellene, mert ezekkel gyakran többet ártunk, mint használunk a fának.

Gyakran a terméketlenség oka nem a metszésben, hanem a talajban, vagy az ültetési módban rejlik. A talaj vagy nagyon ki van már száva, hogy a fát eléggé nem táplálhatja, vagy rosszul van trágyázva, a mi kivált a zöld-ségterekben igen gyakran megtörténik. Mindkét esetben úgy segíthetünk a bajon, ha a felső földréteget, a mennyire lehet, felszedjük s kálitartalmu erőteljes földdel pótoljuk, lazán tartjuk és humusz tartalmu alommal betakarjuk. Sovány talajnál, a helyett, hogy a földet felszedjük, 3-4 lyukat készíthetünk a fa körül 1-2 méter távolságban. A lyukak fenekére néhány követ teszünk, fölfelre erős agyagszövet, mely a talaj szintjével egy irányban végződik.

Ebbe kálitartalmu árnyékszéki trágyát öntünk, mely tápanyagot a fa csakhamar megtalálja. A lyukakat, hogy mindig jól nyitva maradjanak, úgy hogy a fát, ha szükséges később is megtrágyázhassuk, deszkával takarjuk be. Gyakran állati hullát temetnek el a fa alá, de ez a termékenységet nem mozdítja elő hanem ellenkezőleg, gyakran a gyökerek rothadását okozza.

Ha a talaj vizes vagy hideg, akkor az alagsóvezézt alkalmazzuk, hogy a vizet elvezessük; hogy pedig melegebb legyen, porhanyós földet, mésztörmeleket, közsénhamut stb. kevertünk hozzá. A száraz talajt, mint már említettük, szorgalmas öntözéssel javítjuk meg, az öntözésnek úgy kell történni, hogy a viz a gyökerekig hasson, nehogy az öntözést igen gyakran ismételni kelljen. Gyakran felmerült már ez a kérdés: Hogyan van az, hogy az utak szélén álló fák gyakran termékenyebbek, mint mások, melyekről azt lehetni, hogy jobb földben állnak? Ennek oka a következőkben van: Nyáron nagy esők alkalmával az utcai árkok nem fogadhatják mind be a vizet, kiöntenek s a közelükben álló fakat elárasztják úgy, hogy a viz mélyen lehat a gyökerekig, ellenben a kertekben legelőbb 10-15 cmtr vastag réteg nedvesedik át az esőtől, a melyből a gyökerek alig kapnak valamit, s mellett az utcai árkokból kiömlő viz sokkal több tápanyagot tartalmaz, mint az esőviz.

Ha a fa nagyon mélyen van ültetve, annyi földet kell elvenni, hogy a gyökérnyak a földdel egy színvonalon legyen, akkor a földet jól felporhanyítjuk, vagy ha a gyökereket elég föld nem fedi, akkor a törzs körül kellően feltöltögetünk, kivált a birsre stb. nemesített törpe fáknál.

Ha valamely faj melegebb talajt kíván, úgy azt tehát a legmelegebb helyre ültetjük; de ha ez sem használna, úgy a klímának megfelelőbb fajjal kell pótolni.

Ha mindez eredménytelen maradna, szakértőtől kérjünk tanácsot, de előbb mindig kérdezzük és kutassuk: mi az oka, hogy a fa terméketlen? — G.

* **Fagus sylvatica L. atropurpurea tricolor hort.** Az 1885 ik évi párisi nemzetközi kertészeti kiállításon mutatták meg először ezt a háromszínű Bükköt, mely akkor általános csodálkozást keltett. E háromszínű Bükk levelei tavasszal előbb élénk világos-csereasznyeszinűek, mely szín a szelektől kezdve befelé finom rózsaszínű vonásokat mutat. Később az alapszín sötétebb árnyalásba megy át, ugyszintén az előbbi rózsaszínű sötétebb színű levelek majdnem mind egyenlő sötétebb színt kapnak.

* **A sertések bönulása.** A bönulás a sertések egyik legközönségesebb betegsége. Az állatok nem képesek hátsó lábukat használni, magok után húzzák s csak

az első lábak segítségével mozognak. Ez a betegség első egyedüli jele, az állat eszik s úgy látszik, mintha semmi fájdalmat nem érezne, a mint tényleg nem is érez, mert a benuulás nem egyébb, mint hogy az idegek megszűnnek működni s a beteg részek érzéketlenek. A betegség oka állítólag az, hogy a vesékben férgek vannak. Gyakran tényleg ez az oka. De a veseférget csak nagy ritkán lehet a sertésben találni és soha a nélkül, hogy petéi is ott ne volnának. Ez a féreg 1-2 hüvelyk hosszú és igen vékony. Leginkább a májban és a hátgerinc mentén levő zsírban tartózkodik, de már az állatnak majdnem minden részében is megtalálják. Ha a petéi nincsenek ott, akkor a betegségnek más oka van. A benuulás idegbántalom, melyet emésztetlenség és hiányos táplálkozás okozhat. Savanyu, vagy romlásnak indult eleségek gyakori evése, fű, here, vagy répahány szintén okozhatják e bajt. Igen erős eleségtől is beállhat a benuulás, ha a sertés túlságosan sokat eszik belőle. Gyakran egészen fiatal malacok is hirtelen megbénulnak, ha például aludt tejből igen sokat isznak, annyit, hogy a túlságosan kitágított gyomor a vesékre nyomást gyakorol. Az ellenszer az ok elhárítása. Az eleséget kevesbiteni kell, vagy néhány napig éppen semmit nem kapnak az állatok, hanem tiszta vizet, vagy igen lig moslékot, melybe, egy fél kanál kénsavas vasat, vagy porrá tört perukérgot keverünk. Naponkint csak egyszer itatjuk meg. A gyomornak és a többi emésztő szerveknek pihenni kell. Gyenge hólyaghozott is alkalmazhatni, de egy szer sem használ, míg az ok el nincsen hárítva.

* **A sertések étvágya.** A sertések étvágyának fokozása végett egy gazda a szódát alkalmazza igen jó sikerrel, úgy, hogy például 2 kgr. zabhoz 36 gr. szódát vesz s ezt 4 liter vízben feloldván a zabra önti. Az így áztatott zabot mincén reggel és este 1 litert ad a sertésének a többi eleségen kívül. Az említett gazda különben minden magból álló főt eleségre szódát és sót kever s azt tapasztalja, hogy a sertések az ily eleséget jobban szeretik és nagyobb étvágygyal eszik.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos **WOKÁL JÁNOS**

Sz. 6183-1886.
tkvi

Arverési hirdetemény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint t. l. közzéveti hatóság köz-
birre teszi, hogy Nagyenyed városa végrehajtható, Eitbert Julianna
hagyatéka és Szilágyi Károly végrehajtást szenvedő elleni 250 frt
tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagyenyedi
kir. járásbíró területén levő nagyenyedi 201. sz. t. j. kv. A+ 1.
rsz. alatti fekvőre az árverést 700 frtban ezennel megállapított ki-
kiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az
1887. évi április hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor alólított telek-
könyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának
10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzet

árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-ik 3333. sz. alatt
kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi
LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Nagyenyeden, 1886. december 16-án.
A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóságától.

Szám 428-1887.

Pályázati hirdetemény.

Alsófehérmegye magyarigeni járásba kebe-
zett Z a l a t h n a i körjegyzői állomásra, — mely
lemondás folytán megürült, — pályázat nyitattik.
Fizetés: 400 frt, szállásra 150 frt, irodai
átalányra 80 frt.

A körjegyzőség áll: Zalathna, Valea Doszu-
luj és Trimpoel községekből, Zalathna székhelyvel.
Folyamodványok folyó évi április 10-ig
alólírtathoz Magyarigenbe beadandók. — Választás
1887. április 20-án délelőtt a jegyzői szék-
helyen Zalathnán leend.

Csakis törvényszerint kellően képesített pá-
lyázó boesattatik választásra.

A magyarigeni járás főszolgabírójától.
Magyarigen, 1887. márczius 2-án.

Köblös Miklós,
főszolgabíró.

1-2

Hirdetemény.

Bérbe adó szállás!

A Szentkirály utcában a régi
UNGERPEK-féle ház-as telek [4 szoba,
kamara, pince stb.] **folyó 1887. évi
április hó 24-től egy, vagy több évre
bérbe adó.**

Értekezhetni felőle a várbeli ref.
papi lakban.

2-2

Hirdetemény.

Nagyenyed város tulajdonát képező

„NEMZETI SZÁLLODA“

**folyó márczius hó 31-én délelőtt 10
órákor, a városház termében két — esetleg
több évre nyilvános árverésen haszonbérbe
fog adatni.**

Feltételek a tanácsi irodában megtekint-
hetők.

Nagyenyed város tanácsából 1887. már-
czius 11-én.

Kovács Gyula,
polgármester.

3-3

A berendezés kedvező feltételek mellett megkapható.

227. szám.
1887.

Árlejtési hirdetemény.

A Verespatak-orbai m. kir. és társ. szent kereszt altárnánál a bányatermények és
üzemi anyagok lövönatu vaspályáni szállításához, a vizező és aknai szállító járgánygépek-
hez szükséges löfogatok előállítására 1887. augusztus hó 1-ső napjától kezdve 1890-ik évi
július hó 31-ik napjáig három évre, ezennel bérleti árlejtés hirdettetik.

A vaspályán 10 métermázsát tartalmazó csillékben a bányából a siklóig átlagosan
5.700 méternyi távolságra évenkint m. é. 150.000 métermázsas ércz és töreces lesz szállítandó;
az erre vonatkozó ajánlatok egyes csillékenti árban teendők.

A vizező, vagy esetleg terményszállító járgánygépekhez a szükséges kettős löfogatok
naponkint 8 órai időszakokban lesznek kiállítandók; 8 óránkint 2 pár, tehát naponkint 6 pár
lő lesz előállítandó, az erre vonatkozó ajánlatban egy pár lőnak, vagy is egy kettős fogatnak
8 órai időszakra a vállalkozó saját kocsisával leendő kiállításáért teendő ki az ajánlott bér-
leti összeg.

A teendő ajánlatok mindkét nemű szállítására együttesen, valamint külön téve
egyikére, vagy másikára is elfogadtatnak és érvényesek.

Bérleti szándékozók 50 kros bélyeggel és 200 frt bánatpénzzel ellátott zárt aján-
lataikat **1887. április hó 20-ik napjáig** az alólírt m. kir. bányahivatalhoz küldjék be.

A bérleti feltételek az alólírt m. kir. bányahivatalnál megtekinthetők.

M. kir. bányahivatal.

Abrudbányán, 1887. év márczius hó 16-án.

1-3

Szamos bizonyítvány a **Érdem-érmek**
legelső orvosi **különböző**
tekintélyektől. **kiállításokról.**

Harmincz éven át jönnek bizonyult

**Osztrák csász. kir. szabadalmazott legelső amerikai
és angol szabadalommal ellátott**

ANATHERIN FOG-ÉS SZÁJVIZ

Dr. POPP J. G.-től es. kir. udv. fogorvos

— BECS, I. Boznerasse 2. —

Gyökerez gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint
szintén a szájrög és a foghús mindennemű betegsége ellen.
Megkönnyebbiti a gyermekek fogzását s nélkülözhetlen az
ásványvízek használatánál. Jönnek bizonyult öblögető víz az
idült torokbajknál és a ronesoló toroklobnál. A legtöbb
orvosi tekintélyek bizonyítványai elismerték ártalmatlan és
mindenkinek ajánlható voltát s számos jóhírnében álló
orvos által rendeltetett is. 1 nagy palack 1 frt 40 kr, 1
közép 1 frt és kicsi 50 kr.

Dr. Popp csász. kir. udvari fogorvos
fogpora, az Anatherin szájjvízzel való használat
mellett a fogakat épen tartja s azokat vakító
fehéreké teszi. Ára 63 kr.

Anatherin fogpasta a fogak tisztítása és épen tartá-
sára, a kellemetlen büz és a
fogkő elhárítására. Ára üvegcselencékben 1 frt 22 kr.

Popp illatos fogpástája. Rövid használat után va-
kító fehér fogak. A fogak
(természetes és műfogak) ápolására és a fogfájás megszűn-
tetésére, dbja 35 kr.

Fog ólom igen gyakorlati s a legbiztosabb szer lyukas
fogaknak ólomozására. Ára dobozonként 1 frt.

Popp-féle illatos orvosi növényzappan.
A sömör, kúteg, szepő, pörrensés, bórátka és pattanások, a
fej és szakállkorpa és kősz s általában mindennemű bőrbé-
tegség és tisztáltság gyors és biztos meggyógyítása. Egy
darab ára 30 kr.

A hamistott Anatherin szájjvíz — a vegyelem-
zés kimutatása szerint — az egészségre nézve ártalmas ke-
verékekből van készíve, miért is annak vételétől óvakodjunk.

A t. cz. közönség kérést, határozottan POPP es. kir.
udvari fogorvos-féle készítményt kéri s esakis az olyant
fogadni el, mely az én védjeggyemmel van ellátva. Bécs-
ben, Budapesten és Innsbruckban legutóbb is több utánzó
és elarusító igen érzékeny pénzbírságra lett a törvény ál-
tal elítelve.

Kapható: Nagyenyeden Varró F. gyogy., Kovács J.
gyogy., Marosújvárt Ersekujváry S. gyogy., Torozskón
Veress St. gyogy., Tövisen Slafkovics H. gyogy., Veres-
patakon Moldován L. gyogy., Abrudbányán R. metei Ig.
gyogy., Gyéresen dr. Tomcsik J. gyogy., Felvízezen Kosa
St. gyogy., Tordán Trajanovits G. gyogy., Velits S. gyogy.,
Wolff és fia G. gyogy., Feketehalom Roimer A. gyogy.,
Balázsfalván Schiessl K. gyogy., Zalathnán Nagy K.
gyogy., Radnót Seney K. gyogyészerésznél

3¹/₂ lóerejű
GŐZMOZGONYOK
fa-, szén- és szalmatüzelésre
s legszilárdabb szerkezetű, könnyen
szállítható s új szerkezetű
GŐZCSÉPLŐGÉPEK
szeges dobbal, kettős tisztító művel, ár-
patoklyászolóval és osztályozó hengerrel.
Ár 3150 frt és azon felül.
MUNKAKÉPESÉG
10 óra alatt 3000-6000 kéve
JÓTÁLLÁS.

MAGYAR GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK
GROSSMANN és RAUSCHENBACH-tól
BUDAPESTEN.

4, 6, 8 lóerejű
GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK
verőléces dobbal és vaskerettel,
legújabb, legszilárdabb szerkezet;
EKÉK, VETŐGÉPEK,
ROSTÁK, MALMOK,
MORZSOLÓK,
SZECSKA-ÉS RÉPÁVÁGÓK
és mindennemű más
MEZŐGAZDASÁGI
GÉPEK.

Az 1885-iki
BUDAPESTI ÁLTALÁNOS
ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON
NAGY DISZOKLEVÉL. 4-10

GROSSMANN és RAUSCHENBACH
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
külső váci ut 7. BUDAPEST külső váci ut 7.

Budapestre felránduló vevők kizárólag
és egyencsen gyárunkba (5 percznyire
az osztr. államvasutótól) jönni kéretnek.

Ny. Wokál János gyorssajtóján Nagyenyeden.

14. s
Szerk
A KIA
lap sz
közlet
ki
Wokál J
az első
berne
Készítet
Az é
harcok el
képe
megéllítés
kérdéseket
társadalom
melyek a
vetkezheto
közölni. E
e hét törté
Rouff
utasításokk
reskedelm
szerződés
sulása ese
akarója le
A m
másik utá
vám- és
dalmi tan
a saját k
hogy a je
dést már
Egy
kör, a m
tűnő szak
nek elnö
kikerülés
beismern
ban suly
nem seg
lesz a ro
vezmény
külföldi
niai, sőt
Ors
a vendég
ismerked
érdekeik
sokért. T